



Asociația Profesională
Neguvernamentală de
Asistență Socială
PROMOTOR
AL ECONOMIEI SOCIALE

SERVICII SOCIALE PENTRU BUNICI

Finanțarea serviciilor sociale
destinate persoanelor vârstnice





Îmbătrânirea României



Structura pe vârste a populației

Populația României în 2015 a fost de 19.819,7 mii locuitori, în scădere cu 240,5 mii persoane față de 2012.

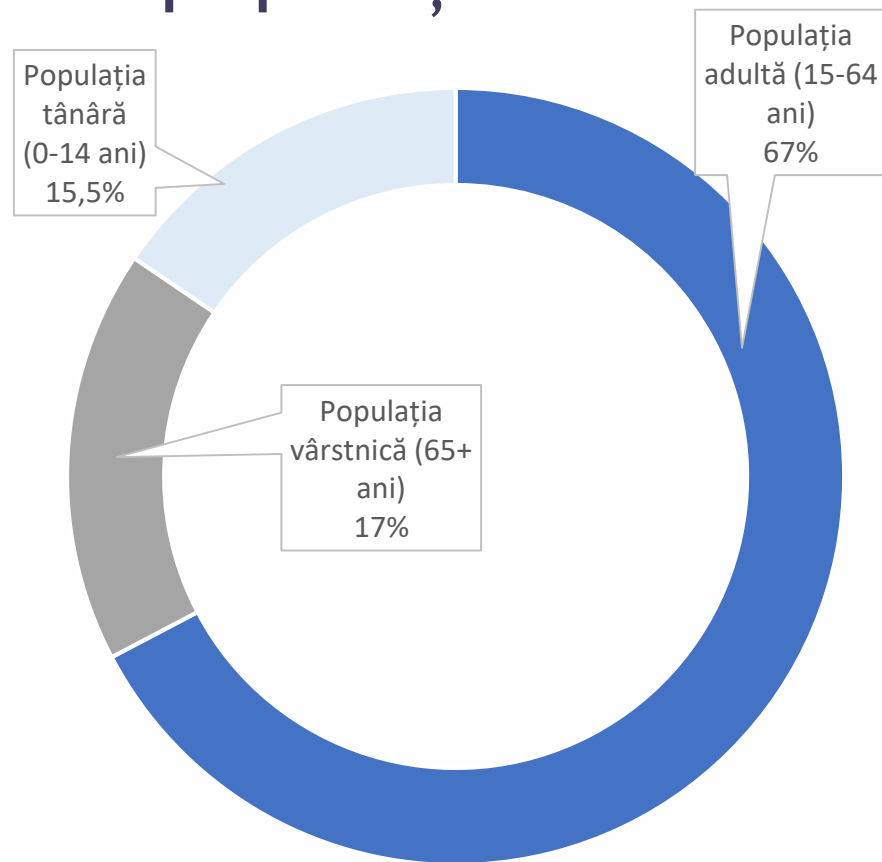
În 2015 populația tânără de 0-14 ani a scăzut cu 88,6 mii persoane în comparație cu 2012, iar populația vârstnică de 65 de ani și peste a crescut cu 156,4 mii persoane în aceeași perioadă.

Populația vârstnică a crescut, în perioada 2012-2015, în toate județele.

Sursa: INSSE

Studiu: Proiectarea populației României în profil teritorial, la orizontul anului 2060

Date de referință: 2015



- Populația adultă (15-64 ani)
- Populația vârstnică (65+ ani)
- Populația tânără (0-14 ani)

Ponderea vârstnicilor în Maramureș: 2015

Macroregiuni/ Regiuni/ Județe	2012 (procente)			2015 (procente)		
	0-14 ani	15-64 ani	65 ani și peste	0-14 ani	15-64 ani	65 ani și peste
TOTAL ȚARĂ	15,8	68,0	16,2	15,5	67,3	17,2
Macroregiunea 1	16,1	68,5	15,4	16,0	67,7	16,3
Regiunea NORD-VEST	16,0	68,8	15,2	15,7	68,2	16,1
Bihor	16,3	68,5	15,2	16,0	68,1	15,9
Bistrița-Năsăud	18,2	66,8	15,0	17,8	66,3	15,9
Cluj	13,3	70,7	16,0	13,6	69,7	16,7
Maramureș	16,8	68,8	14,4	16,1	68,4	15,5
Satu Mare	17,3	69,2	13,5	16,9	68,6	14,5
Sălaj	17,0	65,5	17,5	16,7	64,8	18,5

Raportul total de dependență demografică exprimă sintetic mutațiile intervenite în structura de vârstă a populației județelor. La nivelul țării, raportul total de dependență a ajuns la mijlocul anului 2015 la 49 tineri și vârstnici ce revin la 100 adulți, în creștere față de anul 2012 (47 tineri și vârstnici ce revin la 100 adulți).





Cei mai vârstnici vârstnici

Indicele de îmbătrânire:

2012: 103 vârstnici la 100 tineri sub 15 ani

2015: 111 vârstnici la 100 tineri sub 15 ani

2060: 231 vârstnici la 100 tineri

În viitor, procesul de îmbătrânire demografică va continua însă cu intensități diferite la nivel teritorial. Pentru populația rezidentă în vârstă de 65 de ani și peste este anticipată o **creștere numerică continuă**. Ponderea populației rezidente vârstnice în total populație rezidentă va crește în perioada 2015-2060, în varianta medie, de la 17,2% la **29,7%**, iar ponderea tinerilor se va reduce de la 15,5% la 12,9%, ceea ce va duce la accentuarea gradului de îmbătrânire demografică a populației României.

Accentuarea îmbătrânirii populației, însoțită de creșterea speranței de viață a populației determină schimbări structurale în cadrul populației vârstnice prin apariția unei noi grupe, "vârsta a patra" și anume **"cei mai vârstnici vârstnici", persoane de peste 80 de ani**. În anul 2015 populația rezidentă de 80 de ani și peste a reprezentat aproximativ un sfert din populația rezidentă vârstnică (826,1 mii persoane).



Ponderea vârstnicilor în Maramureș: 2060

Macroregiuni/ Regiuni de dezvoltare/ Județe	2015			2060		
	Populația vârstnică de 65 ani și peste (persoane)	Populația vârstnică de 80 ani și peste (persoane)	Ponderea populației de 80 ani și peste (%)	Populația vârstnică de 65 ani și peste (persoane)	Populația vârstnică de 80 ani și peste (persoane)	Ponderea populației de 80 ani și peste (%)
TOTAL ȚARĂ	3407447	826138	24,2	4090560	1434488	35,1
Macroregiunea 1	803811	182043	22,6	1081788	355289	32,8
Regiunea NORD-VEST	415809	91349	22,0	571160	181301	31,7
Bihor	91000	20231	22,2	118238	38017	32,2
Bistrița-Năsăud	44966	10327	23,0	53736	19614	36,5
Cluj	117265	27341	23,3	199390	50772	25,5
Maramureș	73013	14875	20,4	95110	33323	35,0
Satu Mare	49228	9541	19,4	69067	24360	35,3
Sălaj	40337	9034	22,4	35619	15215	42,7

Mediana vârstei populației va ajunge la 46 de ani în 2030 și 52 de ani în 2060, de la 39 de ani în 2011. Potrivit studiilor, România se află în top 5 state membre UE (alături de Slovacia, Polonia, Letonia și Slovenia) care vor cunoaște cel mai rapid ritm de îmbătrânire a populației în următoarele decenii.





Consecințele îmbătrânirii

Costurile proceselor de îmbătrânire nu au o acoperire corespunzătoare cu fonduri, iar cât de curând se vor semnala probleme tot mai mari.

Efectele procesului de îmbătrânire:

Economice

- dependența economică și demografică;
- creșterea costului serviciilor de sănătate;
- consumul și satisfacerea corespunzătoare a nevoilor de consum pentru populația vârstnică;
- asigurarea cheltuielilor bugetare legate de pensii, ajutoare și alte forme de sprijin cu caracter special;

Sociale

- dezangajarea și încetarea activității profesionale;
- sentimentele de inutilitate și izolare socială;
- îmbătrânirea familiei și a membrilor gospodăriei;
- singurătatea și relațiile sociale cu alte categorii;
- organizarea timpului liber al vârstnicilor.



Servicii sociale adresate vârstnicilor

Principalele tipuri de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice acordate atât de furnizorii de servicii sociale publici, cât și de cei privați (asociații, fundații, cultele recunoscute de lege) sunt următoarele:

- îngrijirea temporară sau permanentă la domiciliu;
- îngrijirea temporară sau permanentă într-un cămin pentru persoane vârstnice;
- îngrijirea în centre de zi, cluburi pentru vârstnici, case de îngrijire temporară, apartamente și locuințe sociale, precum și altele asemenea.



Costuri minime de funcționare*



Servicii sociale de îngrijire la domiciliu:
 ≤ 10 ore îngrijire profesională/săptămână =
7.800 lei/an/beneficiar
 $10 - 20$ ore îngrijire
 profesională/săptămână =
11.700 lei/an/beneficiar
 ≥ 20 ore îngrijire profesională/săptămână =
15.600 lei/an/beneficiar

Servicii sociale rezidențiale:
 Îngrijire pe durată nedeterminată, 24h din
 24 = **23.784 lei/an/beneficiar**

*Sursa: Hotărârea nr 978/2015 privind aprobarea
 standardelor minime de cost pentru serviciile sociale și a
 nivelului venitului lunar pe membru de familie în baza
 căruia se stabilește contribuția lunară de întreținere
 datorată de către susținătorii legali ai persoanelor
 vârstnice din centrele rezidențiale.

Programul de Interes Național

”Creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială din unele unități administrativ-teritoriale”

Finanțator: Ministerul Muncii și Justiției Sociale

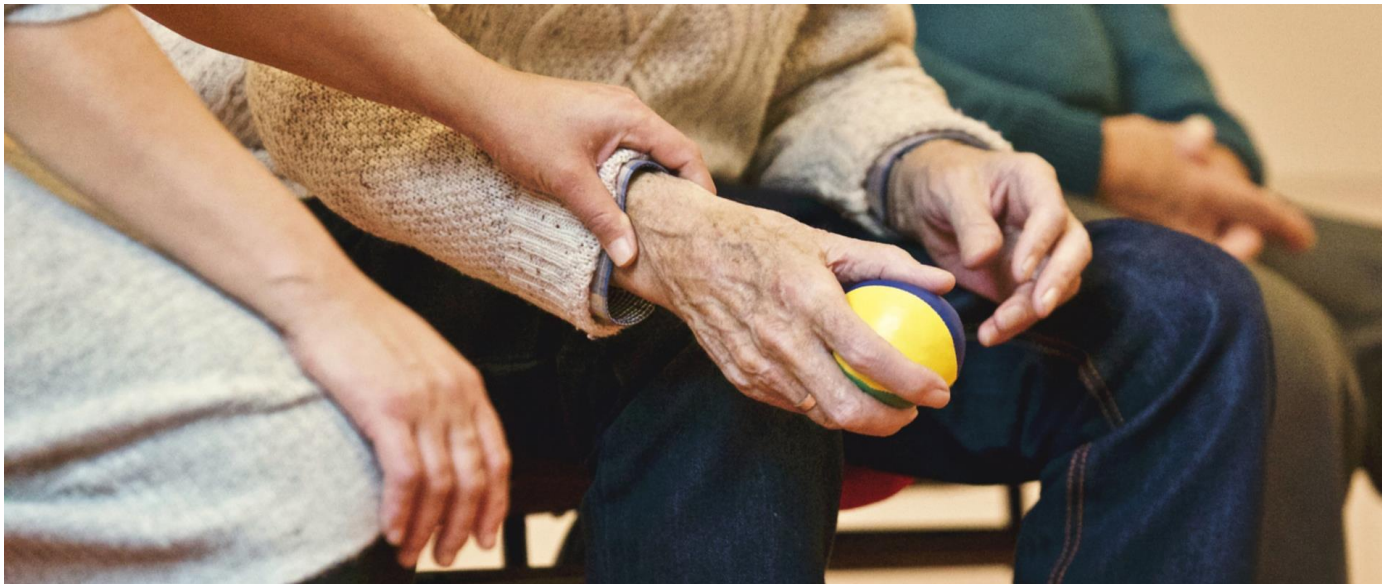
Eligibilitate: Autoritățile administrației publice locale din comunele în care nu s-au înființat/nu au fost acreditate serviciile publice de asistență socială / compartimente de asistență socială

Beneficiari:

- Numărul estimat al unităților administrativ-teritoriale care vor beneficia de sprijin pentru înființarea serviciului public de asistență socială este de 1000;
- Numărul asistenților sociali angajați este de 1000;
- Cel puțin 300.000 de persoane aflate în dificultate care vor beneficia de serviciile de asistență socială, respectiv de realizarea evaluării inițiale, inclusiv de consiliere și informații referitoare la riscurile sociale și drepturile de protecție socială de care poate beneficia, precum și, după caz, consilierea necesară în vederea depășirii situațiilor de dificultate.

Obiectul finanțării

- Asigurarea salariului asistentului social: **3.717 lei lunar cu taxele incluse** din serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, pentru o perioadă de maxim 24 de luni, dar nu mai tarziu de 30.11.2020;
- Angajarea se poate face prin **contract individual de muncă/contract de prestări de servicii** încheiat cu Cabinet Individual de Asistență Socială/Societate Civilă Profesională de Asistență Socială (document ce trebuie depus când se depune cererea de finanțare);



Scop - Activități

- Resursa umană de bază, specializată (asistent social) ce va aplica politicile sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială;
- Elaborarea strategiilor locale de dezvoltare a serviciilor sociale și planurilor anuale de acțiune privind serviciile sociale;
- Implementarea metodei managementului de caz;
- Asigurarea coordonării personalului cu studii medii din domeniul asistenței sociale;
- Acreditarea SPAS/Compartimentul de Asistență Socială;
- Posibilitatea de a dezvolta servicii sociale în comunitate, în funcție de nevoi;
- Înființarea serviciului de asistență comunitară (costuri reduse - impact social considerabil - necesită resurse materiale și umane minime: asistent medical comunitar sau mediator sanitar și asistent social)



Rezultate pentru comunitate

- Existența asistentului social va rezolva multe probleme din comunitate, pentru că acesta va avea pârghiile și instrumentele necesare pentru a rezolva problemele comunității/a persoanelor aflate în momente de criză
- Angajarea asistentului social este o investiție în viitor;
- Crește accesul persoanei la servicii, crește impactul serviciilor furnizate, crește gradul de valorificare a resurselor persoanei/familiei/comunității;
- Existența măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială ceea ce va determina pe viitor formarea unei comunități sănătoase.

Obligațiile solicitantului

- Aprobarea **ROF a SPAS**/Compartiment Asistență socială
- **Înființarea Serviciului de Asistență Comunitară** și licențierea acestuia;
- Obținerea Certificatului de **Accreditare pentru Compartimentul de Asistență Socială**;
- **Aprobarea Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale**, a Planului anual de acțiune în domeniul serviciilor sociale;
- Încheierea unui **protocol de colaborare** în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei, în baza modelului-cadru aprobat.



Baza legală

- Legea asistenței sociale nr. 292/2011 reglementează obligația serviciului public de asistență socială (SPAS) sau Compartimentului de asistență socială de a identifica familiile și persoanele aflate în dificultate, precum și cauzele care au generat situațiile de risc de excluziune socială, de a realiza evaluarea și diagnoza comunității și a elabora planurile inițiale de intervenție pentru persoanele și familiile vulnerabile, în care să includă serviciile sociale;
- HG 797/2017 Regulamentul-Cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunelor.



Bunicii Comunității

Servicii sociale și socio-medicale pentru persoane vârstnice
AP 4/ PI 9.ii/ OS 4.4

Finanțator: Programul Operațional Capital Uman

Eligibilitate: Furnizori de servicii sociale acreditați în condițiile legii, singuri sau în parteneriat cu actorii sociali relevanți; Autorități publice locale cu responsabilități în domeniu, în parteneriat cu actorii sociali relevanți. (Nu sunt eligibili partenerii transnaționali.)

Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare:
max. 600.000,00 euro/proiect;

Cofinanțare:

- Persoane juridice fără scop patrimonial: 0%
- Autorități publice locale: 2%
- Persoane juridice cu scop patrimonial: 5%

Termen depunere: 26 octombrie 2018, ora 16.00

Activități eligibile

Sprijinirea dezvoltării/ furnizării de servicii/ accesului la servicii integrate (ex. consiliere, servicii psiho-socio-medicale, măsuri de acompaniament etc.) în concordanță cu nevoile specifice ale persoanelor vârstnice, inclusiv prin utilizarea de soluții inovatoare în furnizarea serviciilor de bază.

Activitatea 1: Dezvoltarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice

- Înființarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice,
- dezvoltarea serviciilor sociale existente, respectiv din punct de vedere material (dotări cu echipamente, mobilier, utilități, materiale etc.) și din punctul de vedere al resurselor umane implicate în furnizarea serviciilor (formare profesională, schimb de bune practici etc.).

Activitatea 2: Furnizarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice

- Vor fi sprijinite exclusiv Servicii sociale fără cazare: centre de zi (centre de consiliere asistență și recuperare, centre de socializare și petrecere a timpului liber, tip club);
- Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice (unități);
- Centre de zi pentru asistență și suport pentru persoane vârstnice aflate în situații de nevoie (servicii de asistență comunitară);
- Servicii de intervenție în stradă (echipă mobilă, ambulanță socială);
- Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie (cantine sociale, servicii mobile de acordare a hranei - masa pe roți).

Aceste servicii trebuie furnizate grupului țintă persoane vârstnice.

Grup țintă

- Persoane vârstnice aflate în situații de dependență și/sau în risc de excluziune social;
- Personal al autorităților/agențiilor publice/private care furnizează servicii sociale și de ocupare persoanelor vârstnice vulnerabile;
- Personal al organizațiilor societății civile și ONG-uri

Minimul obligatoriu pentru grupul țintă vizat de proiect, din **categoria persoane vârstnice aflate în situații de dependență și/sau în risc de excluziune socială** este de 100 persoane.

Personalul autorităților/agențiilor publice/private, al organizațiilor societății civile și ONG-uri nu poate depăși procentul maxim de 20%, raportat la numărul de persoane vârstnice.

Persoanele vârstnice: persoanele care au împlinit vârsta de 65 de ani (art. 6. lit. bb) din Legea nr. 292/2011.



Eligibilitatea cheltuielilor

- Cheltuieli salariale cu managerul de proiect;
- Cheltuieli salariale cu personalul implicat in implementarea proiectului;
- Cheltuieli cu deplasarea;
- Cheltuieli pentru consultanță și expertiză, cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare;
- Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații/garanții bancare;
- Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile, active necorporale;
- Cheltuieli cu hrana;
- Subvenții (pentru cursanți, pentru servicii sociale de îngrijire pentru persoanele dependente)
- Cheltuieli de leasing fără achiziție, cu închiriere;
- Cheltuieli pentru asigurarea utilităților;
- Cheltuieli de tip FEDR: echipamente de calcul, achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități, mobilier, birotică, alte cheltuieli pentru investiții);
- Cheltuieli indirecte (administrative), stabilite ca rată forfetară de 15% din costurile directe eligibile cu personalul.





Asociația Profesională
Neguvernamentală de
Asistență Socială
PROMOTOR
AL ECONOMIEI SOCIALE

Asociația Profesională
Neguvernamentală de Asistență
Socială ASSOC s-a înființat în 1995,
la Baia Mare, ca organizație
dedicată activităților cu scop de
ajutorare a persoanelor aflate în
situații dificile de viață. ASSOC a
creat precedente pentru sectorul
nonprofit și a contribuit cu proiecte
care au impus bune practici pentru
ONG-uri. În ultimii ani, a
manageriat proiecte naționale
strategice și s-a concentrat înspre
dezvoltarea structurilor de
economie socială, respectiv
încurajarea afacerilor de tip start-
up. ASSOC este un inovator în
asistența socială și un promotor al
economiei sociale.

ECHIPA ASSOC PROIECTE PENTRU VÂRSTNICI

Președinte
FLORIAN SĂLĂJEANU
florian.salajeanu@assoc.ro

Departament Acreditare,
Licențiere Servicii Sociale
DORINA TRIFU-SUCIU
dorina.trifu-suciu@assoc.ro

Manager proiecte
ALEXANDRU ȘEREGHI
alexandru.sereghi@assoc.ro

Alte informații:
bunici@assoc.ro





Asociația Profesională
Neguvernamentală de
Asistență Socială
PROMOTOR
AL ECONOMIEI SOCIALE

ASSOC

Inovator în asistența socială
Promotor al economiei sociale

